

QUE SONI 'LA
BARCELONISTA'
AL NOU
CAMP NOU!

El cuplet culer que l'any 1971 va popularitzar Guillermina Motta compleix cent anys

La *barcelonista* compleix cent anys! És el nom del cuplet que l'any 1971 va popularitzar Guillermina Motta per cantar les excel·lències d'un Barça que esperava amb candeletes l'arribada de Cruyff, aquell neerlandès que havia de canviar-ho tot. No eren temps d'esplendor, ni de bon tros, i la veu de Motta, trapella, insinuant, divertidíssima, va salpebrar l'ànim culer:

*“Jo soc barcelonista,
m’encanta en Sadurní
i en Martí Filoia,
que en val un Potosí,
Marcial, Reixach i Eladio,
Pujol, Torres, Rifé,
Gallego, Dueñas, Costas,
Reina i Fuster”*

Però més de quaranta anys abans, *La barcelonista* ja va ser el *hit* d'una altra cantant, Mercè Serós (1900-1970), que va posar veu a la celebració de la Lliga del 1925 liderada per aquella generació d'or dels Samitier, Alcántara i Platko. Rossend Llorba en va pensar la lletra i Manuel Tell en va compondre la música.

*“Del futbol soc entusiasta,
jo mai deixo cap partit,
i de tots el Barcelona
és el meu club preferit.
Ses colors de blau i grana
presumeixo amb il·lusió
i orgullosa estic de veres
de que sigui el campeó...
I és que el club de Barcelona ha demostrat*

TRESORS MUSICALS

A l'esquerra, el disc desplegable de *La barcelonista*, de Guillermina Motta. A sota, la portada de la segona edició. A la dreta, el cançoner de la cançó quan la va estrenar Mercè Serós l'any 1925.

*que és un club que es porta l'oli, la veritat...
Jo soc barcelonista,
m'encanta en Samitier,
l'Alcántara i en Platko,
que és millor porter!
Carulla, Bosch i en Sancho,
Walter, Piera i Arnau
i en Plana i Sagi Barba,
Barba, salau!"*

De seguida l'afició va adoptar la cançó pràcticament com un himne. Serós havia esdevingut una cupletista d'èxit a la convulsa Barcelona de finals dels anys deu. D'arrels aragoneses, havia debutat als setze anys al Saló Doré de la Rambla de Catalunya i de seguida va caure bé entre el públic d'una ciutat força plena de cafès concert, *music halls* i cabarets. Una vida nocturna agitada, gust per la cançó espurnejant d'insinuació, els costums dels feliços anys vint, la dècada anterior a la garrotada salvatge de la Guerra Civil. Expliquen les cròniques de l'època que fins i tot Raquel Meller, estrella del Paral·lel, es va incomodar amb l'èxit de Serós, que no parava d'enregistrar discos i de fer-li ombra. Meller, en un rampell de rebequeria, va arribar a l'extrem de posar-li de nom Merceditas al seu gos.

Mentre Meller es va exiliar a l'Argentina durant la Guerra Civil i va tornar després per allargar encara uns anys el seu idil·li amb el públic barceloní, Serós es va quedar a Catalunya, però va caure en l'oblit al llarg dels anys vint. Els escenaris l'havien desmotivats i la seva agitada vida personal va ser una rèmorja injusta, un fre, a la seva projecció artística. La tonada i la lletra de *La barcelonista* no van arrelar ni a la memòria ni al subconscient culers. Va quedar, això

sí, connotada d'intangibles catalanistes. Sempre s'ha dit, per exemple, que va ser l'últim tema en català permès abans de la dictadura de Primo de Rivera. A més, va quedar inevitablement connectada amb la xiulada que el mateix any 1925 el públic del camp de les Corts va proferir a la Marxa Reial en el context d'un homenatge a l'Orfeó Català.

Va ser María del Carmen Arévalo Latorre, més coneguda com la Cristina de Los Stop, qui tenia el cuplet en cartera a principis dels anys setanta, el moment més àlgid d'aquest grup de fama efímera però intensa. Només cal recordar que d'ells és el *hit Tres cosas hay en la vida: salud, dinero y amor*. El 1972, durant una gira de recitals per El Corte Inglés, ella i Los Stop van coincidir amb Guillermina Motta, que també hi participava per mirar de rescabalar-se de les represàlies que havia patit del règim, que li feia pagar la participació activa en la tancada de Montserrat del 1970 per protestar pels ajusticiaments del judici de Burgos. *Remena nena!* i tots els cuplets inclosos al disc del mateix nom havien estat prohibits. Poca broma. "Com que havia fet el disc de cuplets, la Cristina em va oferir *La barcelonista* i a Edigsa els va semblar bona idea tornar-lo a enregistrar". Van incloure a la lletra els noms dels jugadors blaugranes de l'època i a la cara B van posar-hi *Cap al futbol*, una altra conya de temàtica futbolística que Delfi Abella, company de Motta a Els Setze Jutges, ja havia enregistrat uns quants anys abans. Així va sorgir un *single* que va fer fortuna i que va contribuir, de retruc, a crear la divertida fama de culer que sempre ha arrossegat la Guillermina. Encara que la realitat no sigui exactament així: "No tenia ni idea ni de futbol ni del Barça, però va ser molt divertit gravar la cançó i conèixer els jugadors de l'equip", rememora. Les Germanes Ros, dues joves cantants que amb

l'expansiu moment de la Nova Cançó també havien gravat el seu propi disc, van fer els acompanyaments d'aquell "*Alabí, alabà, el Barça, el Barça, el Barça guanyarà*". "Vam haver de parar dos o tres cops de gravar per culpa dels atacs de riure que ens agafaven".

PROMOCIÓ I AMISTAT

Calia també fer les fotos per al disc i la promoció. Un dia, després de l'entrenament de l'equip, sobre la gespa del Camp Nou la Guillermina va posar vestida de curt al costat d'Eladio, Rifé, Pujol, Gallego, Rexach i Fusté. La portada del disc, amb fotos genials d'Oriol Maspons, no pot ser més divertida. "Al Rifé, amb barba d'una setmana, li retreien que semblava el Lute!", bromeja. Un altre moment amb encant va ser, dues temporades després i ja amb Cruyff comandant l'equip que s'havia proclamat campió de Lliga, una actuació a La Paloma, on Motta ja havia presentat els temes del seu *Remena nena!* La Guillermina va cantar *La barcelonista* i també el tema que Manuel Vázquez Montalbán va escriure per celebrar el 0-5 del Barça al Reial Madrid. Va coincidir, més o menys, amb la publicació d'una segona edició del *single*, i aquest cop amb maledicència inclosa: veiem a la portada del disc l'alineació del Barça i a Carles Rexach li surt de la boca una bafarada amb el nom de Guillermina Motta. Segur que molts recorden la divertida història d'amistat que va connectar la cantant i el futbolista a la crònica social de l'època.

En temps, avui, del nou cant del 125è aniversari del Futbol Club Barcelona, seria tot un detall que a Can Barça també es trobés espai per commemorar el centenari d'aquesta cançó tan especial, tan espurnejant de vitalitat i sentit de l'humor que és *La barcelonista*. Què tal fer-la sonar per la megafonia del Camp Nou quan estigui enllestit i nou de trinca? ●